

626

Beschikking van de Minister van Justitie van 4 december 1985, houdende plaatsing in het Staatsblad van de tekst van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Stb. 1962, 286), zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij de wetten van 21 november 1985, Stb. 623, 624 en 625

De Minister van Justitie,

Gelet op Artikel VI van de wet van 21 november 1985, Stb. 623;

Besluit:

de tekst van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Stb. 1962, 286), zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij de wetten van 21 november 1985, Stb. 623, 624 en 625 in het Staatsblad te plaatsen als bijlage bij deze beschikking.

's-Gravenhage, 4 december 1985

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Uitgegeven de *twaaalfde* december 1985

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Tekst van de Wet op de Ruimtelijke Ordening

HOOFDSTUK I

Begripsomschrijving

Artikel 1

In deze wet wordt verstaan onder Onze Minister: de Minister, belast met de zorg voor de ruimtelijke ordening.

HOOFDSTUK II

Rijks planologisch beleid

Artikel 2

1. Onze Minister verricht het nodige ter voorbereiding van de bepaling van het Regeringsbeleid inzake de ruimtelijke ordening. De uitkomsten hiervan worden, met inachtneming van de grenzen gesteld bij of krachtens de Wet openbaarheid van bestuur (Stb. 1978, 581), gepubliceerd.
2. Jaarlijks doet Onze Minister aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal in de memorie van toelichting op het desbetreffende hoofdstuk van de Rijksbegroting toekomen:
  - a. een verslag van het door de Regering gevoerde beleid inzake de ruimtelijke ordening;
  - b. een overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de behandeling van beroepen inzake bestemmingsplannen;
  - c. een wetgevingsprogramma gericht op harmonisatie en coördinatie van ruimtelijk relevante wetgeving.

Artikel 2a

1. De Ministerraad stelt, de Rijksplanologische Commissie gehoord, voor bepaalde aspecten van het nationale ruimtelijke beleid plannen vast. Deze plannen kunnen bestaan uit structuurschetsen, structuurschema's en concrete beleidsbeslissingen, die van belang zijn voor het nationaal ruimtelijk beleid, zoals nader bepaald bij algemene maatregel van bestuur. De plannen worden voorbereid door Onze Ministers, wie het aangaat, Onze Minister daar onder begrepen. Van het voornemen een zodanig plan voor te bereiden doen Onze Ministers mededeling aan de Staten-Generaal. Afschrift van deze mededeling zendt Onze Minister aan de Raad van Advies voor de Ruimtelijke Ordening. In zodanig plan wordt vermeld voor welke tijdsduur het geldt.
2. Het ontwerp van een plan, als bedoeld in het eerste lid, ligt gedurende tenminste een maand en ten hoogste drie maanden op door Onze in het eerste lid bedoelde Ministers te bepalen plaatsen ter inzage. De nederlegging wordt tevoren in de Nederlandse Staatscourant en voorts op ruime schaal bekendgemaakt. De bekendmaking houdt mededeling in van de termijn van terinzageligging en de mogelijkheid om opvattingen omtrent het ontwerp kenbaar te maken. Een ieder kan uiterlijk een maand na afloop van de termijn van terinzageligging zijn opvattingen omtrent het ontwerp kenbaar maken op een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze.
3. Over het ontwerp plegen Onze in het eerste lid bedoelde Ministers overleg met de besturen van provincies, gemeenten en waterschappen alsmede met die van de in artikel 134 van de Grondwet bedoelde openbare lichamen, voor zover deze daarvoor in aanmerking komen. Bedoeld overleg vindt plaats tot uiterlijk drie maanden na de termijn van terinzageligging bedoeld in het tweede lid.

4. Over het ontwerp vragen Onze in het eerste lid bedoelde Ministers advies aan de Raad van Advies voor de Ruimtelijke Ordening. De Raad brengt zijn advies uit binnen een door bedoelde Ministers te bepalen termijn, die ten hoogste drie maanden na de in het tweede lid bedoelde terinzagelegging belooft.

5. Onze in het eerste lid bedoelde Ministers zenden het ontwerp gelijktijdig met de in het tweede lid bedoelde terinzagelegging aan de Staten-Generaal.

6. Een plan als bedoeld in het eerste lid wordt uiterlijk negen maanden na de terinzagelegging bedoeld in het tweede lid aan de goedkeuring van de Tweede Kamer der Staten-Generaal onderworpen. In of bij het plan wordt in algemene zin aangegeven op welke wijze door de Ministerraad bij de vaststelling van het plan rekening is gehouden met opvattingen als bedoeld in het tweede lid, uitkomsten van het bestuurlijk overleg bedoeld in het derde lid en het advies bedoeld in het vierde lid.

7. Het plan wordt niet van kracht dan nadat en voorzover de Tweede Kamer het heeft goedgekeurd en nadat met toepassing van het achtste lid de Eerste Kamer het plan heeft goedgekeurd. Alvorens te besluiten omtrent goedkeuring stelt de Tweede Kamer Onze in het eerste lid bedoelde Ministers in de gelegenheid het plan te wijzigen.

8. De Tweede Kamer zendt het plan, voor zover het is goedgekeurd, onverwijld naar de Eerste Kamer. De Eerste Kamer besluit tot verlening of tot onthouding van goedkeuring aan het plan, zoals het daar ligt. Het plan wordt geacht te zijn goedgekeurd, indien de Eerste Kamer niet binnen een maand na ontvangst van het plan uitdrukkelijk tot behandeling ervan besluit.

9. Het van kracht zijnde plan ligt op door Onze in het eerste lid bedoelde Ministers te bepalen plaatsen ter inzage. De nederlegging wordt tevoren in de Nederlandse Staatscourant en voorts op ruime schaal bekendgemaakt.

Artikel 2b

1. Een plan als bedoeld in artikel 2a, negende lid, kan geheel of gedeeltelijk worden herzien of ingetrokken. Artikel 2a, eerste lid, is van overeenkomstige toepassing.

2. Uiterlijk één jaar voor de geldingsduur van een plan verstrijkt, delen Onze in artikel 2a, eerste lid, bedoelde Ministers aan de Staten-Generaal mede of en in hoeverre zij voornemens zijn toepassing te geven aan het bepaalde in het eerste lid. Afschrift van deze mededeling zendt Onze Minister aan de Raad van Advies voor de Ruimtelijke Ordening.

3. Bij de mededeling aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal van het voornemen tot herziening of intrekking doen Onze in artikel 2a, eerste lid, bedoelde Ministers de Staten-Generaal weten of en in hoeverre zij bij de herziening of intrekking toepassing zullen geven aan het bepaalde in artikel 2a, tweede, derde, vierde of vijfde lid.

4. Ten aanzien van een herziening of intrekking is artikel 2a, zesde tot en met negende lid, van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat, indien het ontwerp van een besluit tot herziening of intrekking niet ter inzage is gelegd, de toezending van dat besluit aan Staten-Generaal onverwijld na vaststelling door de Ministerraad geschiedt.

Artikel 2c

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere voorschriften worden gegeven omtrent het bepaalde in de artikelen 2a en 2b.

Artikel 3

1. Over maatregelen en plannen, die van betekenis zijn voor het Regeeringsbeleid inzake de ruimtelijke ordening, horen Onze Ministers, onder wier verantwoordelijkheid die maatregelen en plannen tot stand komen, vooraf de Rijksplanologische Commissie.

2. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur al dan niet onder het stellen van voorwaarden, afwijking van het eerste lid toestaan.

Artikel 3a

De in deze wet voorziene algemene maatregelen van bestuur treden niet eerder in werking dan twee maanden na de dagtekening van het Staatsblad, waarin de desbetreffende besluiten zijn geplaatst. Van de plaatsing wordt onverwijld aan de Staten-Generaal mededeling gedaan.

HOOFDSTUK III

Provinciaal planologisch beleid

Artikel 4

1. Gedeputeerde Staten verrichten het nodige ter voorbereiding van de bepaling van het provinciale beleid inzake de ruimtelijke ordening. Over maatregelen en plannen, die van betekenis zijn voor dit beleid, horen zij vooraf de provinciale planologische commissie.

2. Jaarlijks doen Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten een verslag toekomen van het door hen gevoerde beleid inzake de ruimtelijke ordening.

Artikel 4a

1. De Provinciale Staten kunnen voor één of meer gedeelten of voor het gehele gebied der provincie een streekplan vaststellen, waarin de toekomstige ontwikkeling van het in het plan begrepen gebied in hoofdlijnen wordt aangegeven, alsmede een vastgesteld streekplan herzien. Een streekplan strekt tot grondslag aan aanwijzingen als bedoeld in artikel 37, vijfde lid.

2. Gedeputeerde Staten zijn met de voorbereiding belast. Hierbij horen zij de provinciale planologische commissie en plegen zij overleg met alle bij het plan betrokken gemeentebesturen.

3. Het ontwerp voor een streekplan ligt gedurende twee maanden ter provinciale griffie en ter secretarie van de gemeenten, over wier gebied het plan zich zal uitstrekken, voor een ieder ter inzage.

4. Van de nederlegging geven Gedeputeerde Staten tevoren kennis in de Nederlandse Staatscourant en in één of meer in de provincie verspreide dag- of nieuwsbladen. De burgemeester van elke gemeente, op wier gebied het plan betrekking heeft, maakt de nederlegging bovendien op de gebruikelijke wijze bekend. De kennisgevingen en bekendmakingen houden mededeling in van de bevoegdheid tot het indienen van bezwaren.

5. Gedurende de in het derde lid genoemde termijn kan een ieder schriftelijk bij de Provinciale Staten bezwaren indienen tegen het ontwerp. Binnen vier maanden na afloop van deze termijn stellen Provinciale Staten het streekplan vast. Zij kunnen hun beslissing éénmaal voor ten hoogste twee maanden verdagen. Indien tegen het ontwerp bezwaren zijn ingediend of bij de vaststelling van het plan wordt afgeweken van het ontwerp, gelijk het ter inzage heeft gelegen, wordt het besluit met redenen omkleed.

6. Een streekplan ligt na de vaststelling ter provinciale griffie en ter secretarie der gemeenten, op wier gebied het betrekking heeft, voor een ieder ter inzage. De nederlegging wordt bekend gemaakt op de in het vierde lid aangegeven wijze. Het streekplan wordt van kracht op de dag na de nederlegging.

7. Besluiten tot vaststelling, herziening of intrekking van een streekplan worden aan Onze Minister medegedeeld.

8. Bij een streekplan wordt bepaald, in hoeverre Gedeputeerde Staten volgens bij het plan aan te geven regelen het plan moeten uitwerken en binnen bij het plan te bepalen grenzen met handhaving van de daarin neergelegde van wezenlijk belang zijnde beslissingen van het plan mogen afwijken.

9. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur voorschriften geven omtrent de voorbereiding en inrichting van streekplannen.

Artikel 5

Een streekplan wordt, behoudens door Onze Minister voor ten hoogste tien jaren verleende vrijstelling en onverminderd het bepaalde bij artikel 6, ten minste eenmaal in de tien jaren herzien.

Artikel 6

1. Onze Minister kan na overleg met Gedeputeerde Staten, de Rijksplanologische Commissie gehoord, de Provinciale Staten verplichten binnen een door hem te bepalen termijn een streekplan vast te stellen of te herzien.

2. Bij toepassing van het eerste lid kan Onze Minister na overleg met Gedeputeerde Staten, de Rijksplanologische Commissie gehoord, voor zover een juiste uitvoering van het Regeringsbeleid de totstandkoming of herziening van planologische maatregelen vordert, aan de Provinciale Staten aanwijzingen geven omtrent de inhoud van een streekplan.

3. Van zijn besluit, bedoeld in het eerste lid en van aanwijzingen, als bedoeld in het tweede lid, zendt Onze Minister behalve aan het provinciaal bestuur afschriften aan de Rijksplanologische Commissie en aan de inspecteur van de ruimtelijke ordening. Van de dag der verzending van de afschriften af liggen aanwijzingen, als bedoeld in het tweede lid op door Onze Minister te bepalen plaatsen ter inzage. De nederlegging wordt tevoren door de zorg van Onze Minister in de Nederlandse Staatscourant en daarvoor in aanmerking komende dag- of nieuwsbladen bekendgemaakt.

4. De Provinciale Staten zijn verplicht, bij de herziening van een streekplan dit plan in overeenstemming te brengen met de in het tweede lid bedoelde aanwijzingen. Voor zover deze aanwijzingen betrekking hebben op een gebied waarvoor geen streekplan is vastgesteld, bestaat een overeenkomstige verplichting zodra de Provinciale Staten tot vaststelling van een streekplan overgaan.

5. Tegen een besluit, als bedoeld in het eerste lid, kunnen de Provinciale Staten binnen een maand na verzending van het afschrift, bedoeld in het derde lid, bij Ons beroep instellen.

6. Tegen aanwijzingen, als bedoeld in het tweede lid, kan een ieder binnen een maand na de terinzagelegging, bedoeld in het derde lid, bij Ons beroep instellen.

7. Indien de Provinciale Staten niet voldoen aan een verplichting, als bedoeld in het eerste en vierde lid, gaat Onze Minister op kosten van de provincie over tot het vaststellen of herzien van een streekplan. In dit geval is artikel 4a, derde, vierde, zesde en achtste lid, van toepassing. Het tweede en vijfde lid van dat artikel zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat Onze Minister in de plaats treedt van de Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten.

8. Een streekplan dat ingevolge het zevende lid is tot stand gekomen of herzien, wordt geacht te zijn vastgesteld door de Provinciale Staten.

HOOFDSTUK IV

Gemeentelijk planologisch beleid

AFDELING 1

Het betrekken van de bevolking bij de voorbereiding van gemeentelijke ruimtelijke plannen

Artikel 6a

1. De gemeenteraad stelt een verordening vast, waarin regels worden gesteld met betrekking tot de wijze waarop ingezetenen en in de gemeente een belang hebbende natuurlijke en rechtspersonen bij de voorbereiding van ruimtelijke plannen of herziening daarvan worden betrokken.

2. In deze verordening wordt ten minste geregeld:

a. de wijze waarop de beleidsvoornemens waarop inspraak zal worden verleend worden bekendgemaakt;

b. de wijze waarop ingezetenen en in de gemeente een belang hebbende natuurlijke en rechtspersonen in staat worden gesteld hun mening omtrent de onder a genoemde beleidsvoornemens kenbaar te maken en daarover met het gemeentebestuur van gedachten te wisselen;

c. de rapportering over de onder b bedoelde inspraak en over de uitkomsten daarvan;

d. de wijze waarop ingezetenen en in de gemeente een belang hebbende natuurlijke en rechtspersonen in de gelegenheid worden gesteld hun beklag te doen over de uitvoering van de verordening.

3. Dit artikel vervalt op het tijdstip waarop door het in werking treden van een wijziging van de gemeentewet in het onderwerp van het eerste lid wordt voorzien.

AFDELING 2

Structuurplannen

Artikel 7

1. De gemeenteraad kan voor het grondgebied van de gemeente een structuurplan vaststellen, waarin de toekomstige ontwikkeling van de gemeente wordt aangegeven.

2. De gemeenteraad kan in samenwerking met de raden van aangrenzende gemeenten voor het gebied van de betrokken gemeenten een structuurplan vaststellen, waarin de toekomstige ontwikkeling van die gemeenten wordt aangegeven.

Artikel 8

Voordat een structuurplan wordt vastgesteld, ligt het ontwerp gedurende één maand ter gemeentesecretarie voor een ieder ter inzage. De nederlegging wordt bekend gemaakt op de in artikel 23, tweede lid, aangegeven wijze. Artikel 23, vierde lid, en artikel 24, eerste lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9

Het structuurplan wordt na de vaststelling aan Gedeputeerde Staten en aan de inspecteur van de ruimtelijke ordening medegedeeld en ligt ter gemeentesecretarie voor een ieder ter inzage. De nederlegging wordt bekend gemaakt op de in artikel 23, tweede lid, aangegeven wijze.

AFDELING 3

Bestemmingsplannen

Artikel 10

1. Voor het gebied van de gemeente, dat niet tot een bebouwde kom behoort, stelt de gemeenteraad een bestemmingsplan vast, waarbij, voor zover dit ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening nodig is, de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en zo

nodig, in verband met de bestemming, voorschriften worden gegeven omtrent het gebruik van de in het plan begrepen grond en de zich daarop bevindende opstallen. Deze voorschriften mogen slechts om dringende redenen een beperking van het meest doelmatige gebruik inhouden en mogen geen eisen bevatten met betrekking tot de structuur van agrarische bedrijven. Onder grond wordt water mede begrepen.

2. Voor het gebied van de gemeente, dat tot een bebouwde kom behoort, of voor een gedeelte daarvan, kan de gemeenteraad een bestemmingsplan, als in het vorige lid bedoeld, vaststellen.

3. Gedeputeerde Staten kunnen voor een door hen te bepalen termijn van de in het eerste lid bedoelde verplichting ontheffing verlenen.

Artikel 11

1. Bij een bestemmingsplan kan worden bepaald, dat, tenzij de gemeenteraad zich daarbij een van deze bevoegdheden zelf heeft voorbehouden, burgemeester en wethouders volgens bij het plan te geven regelen het plan moeten uitwerken of binnen bij het plan te bepalen grenzen het plan kunnen wijzigen.

2. Burgemeester en wethouders of, in voorkomend geval, de gemeenteraad oefenen de in dit artikel bedoelde bevoegdheden zoveel mogelijk uit na overleg met de belanghebbenden, die in elk geval in de gelegenheid worden gesteld van hun bezwaren te doen blijken. Hun besluiten behoeven de goedkeuring van Gedeputeerde Staten. Met het besluit ontvangen Gedeputeerde Staten de bij burgemeester en wethouders of, in voorkomend geval, de gemeenteraad ingediende bezwaren onder mededeling tot welke uitkomsten het overleg heeft geleid.

3. Tenzij bij het besluit geen volkshuisvestingsbelangen betrokken zijn, stellen Gedeputeerde Staten, alvorens te beslissen, de inspecteur van de volkshuisvesting in de gelegenheid opmerkingen te maken.

4. Gedeputeerde Staten beslissen binnen twee maanden, nadat zij het besluit ontvangen hebben. Zij kunnen hun beslissing eenmaal voor ten hoogste één maand verdagen.

5. Het besluit wordt geacht te zijn goedgekeurd indien Gedeputeerde Staten binnen de in het vierde lid gestelde termijn geen beslissing of geen bericht de beslissing verdagende, dan wel voor de afloop van de termijn, waarmede hun beslissing is verdaagd, geen beslissing aan burgemeester en wethouders of, in voorkomend geval, de gemeenteraad hebben toegezonden.

6. Tegen onthouding van goedkeuring kunnen burgemeester en wethouders of, in voorkomend geval, de gemeenteraad binnen één maand, nadat de beslissing verzonden is, bij Ons beroep instellen.

7. Voorschriften als in dit artikel bedoeld worden geacht van het plan deel uit te maken, met dien verstande, dat zij, zolang en voor zover de bestemming nog niet verwerkelijkt is, kunnen worden herzien op dezelfde wijze, als waarop zij tot stand zijn gebracht.

Artikel 12

1. Bij een bestemmingsplan kunnen voor een daarbij te stellen termijn:
  - a. voorlopige bestemmingen worden aangewezen;
  - b. voorlopige gebruiksregelen als bedoeld in artikel 10 worden gegeven.
2. De gemeenteraad kan de in het eerste lid bedoelde termijn eenmaal met ten hoogste drie jaren verlengen.

Artikel 13

1. Bij een bestemmingsplan kunnen voor zover het gronden betreft, waarvan het gebruik afwijkt van het plan, een of meer onderdelen worden aangewezen, ten aanzien waarvan de verwerkelijking van het plan in de naaste toekomst nodig wordt geacht.

2. Bij een bestemmingsplan kan worden bepaald, dat met de verwerkelijking van gemeentewege van één of meer onderdelen daarvan eerst na een bij het plan te bepalen tijdstip een aanvang kan worden gemaakt.

Artikel 14

Bij een bestemmingsplan kan worden bepaald, dat het verboden is binnen een bij het plan aan te geven gebied bepaalde werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (aanlegvergunning), voor zover zulks noodzakelijk is:

- a. om te voorkomen, dat een terrein minder geschikt wordt voor de verwerkelijking van de daaraan bij het plan gegeven bestemming;
- b. ter handhaving en ter bescherming van een verwerkelijkte bestemming als bedoeld onder a.

Artikel 15

1. Bij een bestemmingsplan kan worden bepaald, dat burgemeester en wethouders met inachtneming van de in het plan vervatte regelen bevoegd zijn:

- a. van bij het plan aan te geven voorschriften vrijstelling ter verlenen;
- b. ten opzichte van in het plan omschreven punten nadere eisen te stellen.

2. Bij het plan kan worden bepaald, dat vrijstelling van bepaalde voorschriften slechts kan worden verleend mits vooraf van Gedeputeerde Staten de verklaring is ontvangen, dat zij tegen het verlenen van de vrijstelling geen bezwaar hebben. De beslissing tot verlening van de verklaring van geen bezwaar wordt geacht voor de mogelijkheid van voorziening ingevolge de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen (Stb. 1975, 284) deel uit te maken van de beschikking waarop zij betrekking heeft.

3. Aan een vrijstelling als bedoeld onder a van het eerste lid mogen slechts voorwaarden worden verbonden ter bescherming van de belangen, ten behoeve waarvan de bepalingen, waarvan vrijstelling wordt verleend, in het plan zijn opgenomen.

Artikel 16

Bij een bestemmingsplan kan ten aanzien van bepaalde werken uit te voeren in bepaalde gebieden worden voorgeschreven, dat bouw- of aanlegvergunning slechts mag worden verleend mits vooraf van Gedeputeerde Staten de verklaring is ontvangen, dat zij tegen het verlenen van de vergunning geen bezwaar hebben.

Artikel 17

1. Burgemeester en wethouders kunnen met het oog op een voor een bepaalde termijn voorgenomen afwijking van een bestemmingsplan voor die termijn vrijstelling verlenen van dat plan. De termijn kan, ook na mogelijke verlenging, ten hoogste vijf jaren belopen. Het derde lid van artikel 15 is van overeenkomstige toepassing.

2. Bij een bestemmingsplan kan worden bepaald, dat de toepasselijkheid van dit artikel is uitgesloten indien het belang ter bescherming waarvan een bepaalde bestemming in het plan is opgenomen, zich niet verdraagt met een vrijstelling als bedoeld in het eerste lid.

3. Burgemeester en wethouders zenden van iedere vrijstelling onverwijld afschrift aan de inspecteur van de ruimtelijke ordening.

4. Na het verstrijken van de in het eerste lid genoemde termijn is degeen aan wie de vrijstelling is verleend of diens rechtsopvolger verplicht de met het bestemmingsplan strijdige situatie te zijner keuze hetzij in de vorige

toestand te herstellen, hetzij met het bestemmingsplan in overeenstemming te brengen.

5. De in het vierde lid genoemde verplichting wordt opgeschort, indien vóór het verstrijken van de in het eerste lid genoemde termijn een ontwerp voor een op opheffing van bedoelde strijdigheid gerichte herziening van het bestemmingsplan ter inzage is gelegd. Deze opschorting duurt totdat de termijn bedoeld in artikel 25 is overschreden, de termijn voor terinzagelegging, genoemd in artikel 26, eerste lid, is overschreden, dan wel omtrent goedkeuring van de herziening onherroepelijk is beslist. Ingeval van goedkeuring vervalt de verplichting.

6. Indien degeen aan wie de vrijstelling is verleend of diens rechtsopvolger in gebreke blijft aan zijn verplichting als in het vierde lid bedoeld te voldoen, schrijven burgemeester en wethouders hem onverwijld aan tot naleving van die verplichting.

7. Indien degeen tot wie de aanschrijving is gericht nalatig blijft kunnen burgemeester en wethouders de vorige toestand zonedig met behulp van de sterke arm op kosten van de nalatige herstellen.

8. Indien toepassing van het zevende lid redelijkerwijs onmogelijk moet worden geacht dan wel als ondeugdelijk middel moet worden beschouwd, kunnen burgemeester en wethouders bepalen, dat door degeen die nalatig blijft aan de aanschrijving te voldoen een bij hun besluit vast te stellen dwangsom wordt verbeurd per dag dat hij in gebreke blijft. Deze dwangsom bedraagt ten hoogste tienduizend gulden per dag en komt toe aan de gemeente.

9. Burgemeester en wethouders kunnen van de nalatige bij dwangbevel de ingevolge het zevende of achtste lid verschuldigde kosten invorderen. Met betrekking tot de invordering is artikel 155, tweede lid en derde lid, van de gemeentewet van toepassing.

10. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur voorschriften geven, die bij het verlenen van vrijstelling ingevolge dit artikel in acht genomen moeten worden.

11. Het zevende tot en met negende lid van dit artikel vervallen op het tijdstip waarop door het in werking treden van een wijziging van de gemeentewet in het onderwerp van deze leden wordt voorzien.

Artikel 18

1. Ten aanzien van kassen en andere bij algemene maatregel van bestuur daarmede gelijk te stellen bedrijfsgebouwen kunnen burgemeester en wethouders voor een daarbij te stellen termijn vrijstelling verlenen van voorschriften van een bestemmingsplan. Het derde lid van artikel 15 is van overeenkomstige toepassing.

2. Burgemeester en wethouders zenden van iedere vrijstelling onverwijld afschrift aan de inspecteur van de ruimtelijke ordening.

3. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur voorschriften geven, die bij het verlenen van vrijstelling ingevolge dit artikel in acht genomen moeten worden.

Artikel 18a

1. Ten behoeve van gedeeltelijke veranderingen of vernieuwingen van bouwwerken alsmede ten behoeve van verbouwingen of de oprichting van bouwwerken van beperkte betekenis kunnen burgemeester en wethouders in nader bij algemene maatregel van bestuur aan te geven gevallen vrijstelling verlenen van een bestemmingsplan. Het derde lid van artikel 15 is van overeenkomstige toepassing.

2. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur voorschriften geven, die bij het verlenen van vrijstelling ingevolge dit artikel in acht genomen moeten worden.

Artikel 19

1. Voor het gebied, waarvoor een voorbereidingsbesluit geldt of een ontwerp voor een herziening van een bestemmingsplan ter inzage is gelegd, kunnen burgemeester en wethouders – behoudens het bepaalde in het derde lid – vrijstelling verlenen van het geldende bestemmingsplan, mits vooraf van Gedeputeerde Staten de verklaring is ontvangen, dat zij tegen het verlenen van vrijstelling geen bezwaar hebben. Het derde lid van artikel 15 is van overeenkomstige toepassing.

2. Gedeputeerde Staten beslissen omtrent de verklaring van geen bezwaar binnen twee maanden na ontvangst van de desbetreffende aanvraag. Alvorens de verklaring te geven horen zij de inspecteur van de ruimtelijke ordening. Hun beslissing delen zij onverwijld aan de inspecteur mede. De verklaring wordt geacht te zijn geweigerd indien Gedeputeerde Staten binnen de gestelde termijn geen beslissing aan burgemeester en wethouders hebben toegezonden. De beslissing tot verlening van de verklaring van geen bezwaar wordt geacht voor de mogelijkheid van voorziening ingevolge de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen (Stb. 1975, 284) deel uit te maken van de beschikking waarop zij betrekking heeft.

3. Zolang de in het eerste lid bedoelde herziening van het bestemmingsplan nog niet is vastgesteld, beslist in afwijking van het aldaar bepaalde de gemeenteraad omtrent het verlenen van vrijstelling, indien ten minste één vijfde van zijn leden daartoe binnen één maand, nadat een verzoek om vrijstelling is ingediend, de wens te kennen geeft. Met het oog daarop stellen burgemeester en wethouders de gemeenteraad onverwijld van elk verzoek om vrijstelling in kennis.

4. Wij stellen bij algemene maatregel van bestuur voorschriften vast, welke in acht moeten worden genomen alvorens vrijstelling ingevolge dit artikel mag worden verleend.

Artikel 19a

1. Burgemeester en wethouders of indien toepassing wordt gegeven aan artikel 19, derde lid, de raad beslissen zo spoedig mogelijk doch in elk geval binnen twee maanden na ontvangst van een verzoek om vrijstelling als bedoeld in de artikelen 17–19 of zij toepassing zullen geven aan het bepaalde in het derde tot en met elfde lid van dit artikel.

2. Indien besloten wordt geen toepassing te geven aan het bepaalde in het derde tot en met elfde lid wordt de vrijstelling geweigerd. Dit besluit wordt met redenen omkleed en medegedeeld aan de verzoeker van de vrijstelling.

3. Binnen veertien dagen na dagtekening van een besluit als bedoeld in het eerste lid, ligt het verzoek gedurende veertien dagen ter gemeentesecretarie voor een ieder ter inzage.

4. De burgemeester maakt de nederlegging te voren in een of meer dag- of nieuwsbladen, die in de gemeente verspreid worden en voorts op de gebruikelijke wijze bekend. Bovendien doet hij een bekendmaking van het verzoek aanplakken op of nabij het perceel of de percelen waarop het verzoek betrekking heeft, zodanig dat de inhoud van de kennisgeving voor een ieder duidelijk leesbaar is. Afschrift van de kennisgeving wordt gezonden aan Gedeputeerde Staten.

5. De bekendmaking houdt mededeling in van de bevoegdheid voor een ieder om gedurende de termijn van terinzageliggig schriftelijk bezwaren tegen het verlenen van vrijstelling in te dienen bij burgemeester en wethouders.

6. Indien toepassing is gegeven aan artikel 19, derde lid, brengen burgemeester en wethouders de bij hen ingekomen bezwaren onverwijld ter kennis van de gemeenteraad.

7. Indien het verzoek betreft het verlenen van vrijstelling als bedoeld in de artikelen 17–18a, beslissen burgemeester en wethouders binnen een

maand na afloop van de termijn van terinzageligging, genoemd in het derde lid, omtrent het verlenen van vrijstelling.

8. Indien het verzoek betreft het verlenen van vrijstelling als bedoeld in artikel 19 beslissen burgemeester en wethouders of, indien het derde lid van dat artikel wordt toegepast, de raad binnen twee maanden na afloop van de termijn van terinzageligging, genoemd in het derde lid, omtrent het aanvragen van een verklaring van geen bezwaar. Burgemeester en wethouders stellen degeen die de vrijstelling heeft verzocht hiervan in kennis.

9. Indien tot aanvraag van een verklaring van geen bezwaar wordt besloten, wordt deze, met redenen omkleed, binnen veertien dagen nadien, met het verzoek tot vrijstelling en, in voorkomend geval, ingediende bezwaren aan Gedeputeerde Staten gezonden.

10. Burgemeester en wethouders of, indien artikel 19, derde lid, wordt toegepast, de raad beslissen binnen veertien dagen na ontvangst van de verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten omtrent het verlenen van de vrijstelling.

11. Burgemeester en wethouders delen aan degeen die de vrijstelling heeft verzocht, aan hen die bezwaren hebben ingediend, aan de inspecteur van de ruimtelijke ordening alsmede aan Gedeputeerde Staten de beslissing daaromtrent mede. De beslissing is met redenen omkleed.

Artikel 20 (Vervallen)

Artikel 21

1. De gemeenteraad kan verklaren, dat een bestemmingsplan wordt voorbereid (voorbereidingsbesluit). Indien artikel 37, eerste of vierde lid, toepassing hebben gevonden, hebben Onze Minister onderscheidenlijk Gedeputeerde Staten gelijke bevoegdheid.

2. Bij een voorbereidingsbesluit wordt bepaald voor welk gebied het geldt en met ingang van welke datum het in werking treedt.

3. Bij een voorbereidingsbesluit kunnen voorschriften als bedoeld in artikel 14 worden gegeven voor zover zulks noodzakelijk is om te voorkomen, dat een terrein minder geschikt wordt voor de verwerkelijking van een daaraan bij het plan te geven bestemming.

4. Een besluit als in het eerste lid bedoeld vervalt, indien niet binnen één jaar na de datum van inwerkingtreding daarvan het ontwerp van het plan ter inzage is gelegd.

5. Is het voorbereidingsbesluit genomen in verband met een besluit, als bedoeld in artikel 37, eerste of vierde lid, en is ingevolge artikel 39 beroep ingesteld dan begint de in het vierde lid genoemde termijn eerst te lopen als op het beroep is beslist.

6. Is het voorbereidingsbesluit genomen door Onze Minister, dan kan hij de in het vierde lid genoemde termijn eenmaal met één jaar verlengen. Hetzelfde geldt voor Gedeputeerde Staten, indien zij het voorbereidingsbesluit hebben genomen.

7. Geldt het voorbereidingsbesluit voor een gebied dat tot een bebouwde kom behoort en ten aanzien waarvan bij een structuurplan aanwijzingen voor de bestemming zijn gegeven, dan kan in afwijking van het vierde lid bij het besluit worden bepaald, dat het besluit vervalt indien niet binnen een bij het besluit aan te geven termijn het ontwerp van het plan ter inzage is gelegd. Die termijn mag op niet langer dan twee jaar gesteld worden en kan met ten hoogste één jaar worden verlengd.

8. Een door de gemeenteraad genomen voorbereidingsbesluit, waarbij het zevende lid toepassing heeft gevonden, is aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten onderworpen.

Artikel 22

1. Van de dag der inwerkingtreding af ligt het voorbereidingsbesluit ter gemeentesecretarie voor een ieder ter inzage.

2. De burgemeester maakt het besluit onverwijld in de Nederlandse Staatscourant, in één of meer dag- of nieuwsbladen, die in de gemeente verspreid worden, en voorts op de gebruikelijke wijze bekend. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur nadere voorschriften geven omtrent de bekendmaking. Een besluit tot verlenging van een voorbereidingsbesluit wordt op dezelfde wijze bekend gemaakt.

Artikel 23

1. Het ontwerp voor een bestemmingsplan ligt gedurende één maand ter gemeentesecretarie voor een ieder ter inzage.

2. De burgemeester maakt de nederlegging te voren in de Nederlandse Staatscourant, in één of meer dag- of nieuwsbladen, die in de gemeente verspreid worden, en voorts op de gebruikelijke wijze bekend. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur nadere voorschriften geven omtrent de bekendmaking.

3. Worden in het ontwerp van een bestemmingsplan ingevolge artikel 13, eerste lid, gronden aangewezen, ten aanzien waarvan de verwerking van het plan in de naaste toekomst nodig wordt geacht, dan geschiedt daarvan, onverminderd het in het tweede lid bepaalde, afzonderlijke kennisgeving aan degenen, die in de registers van het kadaster als eigenaar van die gronden of zakelijk gerechtigde daarop voorkomen.

4. De bekendmaking houdt mededeling in van de bevoegdheid tot het indienen van bezwaren.

Artikel 24

1. Gedurende de in artikel 23 genoemde termijn kan een ieder schriftelijk bij de gemeenteraad bezwaren indienen tegen het ontwerp. Zij die tijdig bezwaren hebben ingediend, worden in de gelegenheid gesteld deze bezwaren tegenover de gemeenteraad nader toe te lichten.

2. De in het eerste lid bedoelde bevoegdheid bestaat niet, voorzover het ontwerp voor het bestemmingsplan zijn grondslag vindt in aanwijzingen als bedoeld in artikel 37, tweede of vijfde lid, en deze aanwijzingen onherroepelijk zijn geworden.

Artikel 25

1. Binnen twee maanden of, indien tegen het ontwerp bezwaren zijn ingediend, binnen vier maanden na afloop van de in artikel 23 genoemde termijn beslist de gemeenteraad omtrent de vaststelling van het bestemmingsplan.

2. Indien tegen het ontwerp bezwaren zijn ingediend of bij de vaststelling van het plan wordt afgeweken van het ontwerp, gelijk het ter inzage heeft gelegen, wordt het besluit met redenen omkleed.

Artikel 26

1. Het bestemmingsplan ligt na de vaststelling gedurende één maand ter gemeentesecretarie voor een ieder ter inzage. De terinzagelegging geschiedt zo spoedig mogelijk doch in elk geval binnen één maand na de dagtekening van het raadsbesluit. De nederlegging wordt bekend gemaakt op de wijze, in artikel 23, tweede lid, aangegeven. De bekendmaking houdt mededeling in van de bevoegdheid tot het indienen van bezwaren.

2. Burgemeester en wethouders delen aan hen, die bezwaren hebben ingediend, de beslissing daaromtrent mede.

Artikel 27

1. Zij die zich tijdig met bezwaren tot de gemeenteraad hebben gewend kunnen gedurende de in artikel 26 genoemde termijn van terinzagelegging bij Gedeputeerde Staten bezwaren tegen het bestemmingsplan indienen.

2. Gelijke bevoegdheid komt toe aan een ieder, die bezwaren heeft tegen wijzigingen, welke bij de vaststelling van het plan in het ontwerp zijn aangebracht.

3. Zij die tijdig bezwaren hebben ingediend, worden in de gelegenheid gesteld deze bezwaren tegenover Gedeputeerde Staten nader toe te lichten.

Artikel 28

1. Het bestemmingsplan wordt na vaststelling zo spoedig mogelijk, doch in elk geval binnen één maand na de dagtekening van het raadsbesluit aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten onderworpen.

2. Gedeputeerde Staten beslissen binnen drie maanden of indien tegen het vastgestelde plan bezwaren zijn ingediend binnen zes maanden na afloop van de termijn van terinzagelgging, genoemd in artikel 26, eerste lid. Alvorens te beslissen horen zij de provinciale planologische commissie en, voorzover het plan strekt tot bescherming van een beschermd stads- en dorpsgezicht in de zin van de Monumentenwet, de Monumentenraad.

3. Het plan wordt geacht te zijn goedgekeurd indien Gedeputeerde Staten binnen de in het tweede lid gestelde termijn geen beslissing aan de gemeenteraad hebben toegezonden. Aan het plan wordt geacht goedkeuring te zijn onthouden, indien het bepaalde in het eerste lid niet is nageleefd en geen beslissing is genomen als bedoeld in het tweede lid.

4. Gedeputeerde Staten beslissen bij een met redenen omkleed besluit. Indien de beslissing strekt tot het geheel of ten dele onthouden van goedkeuring, kunnen daarbij voorschriften als bedoeld in artikel 14 worden gegeven voor zover zulks noodzakelijk is om te voorkomen, dat een terrein minder geschikt wordt voor de verwerkelijking van een daaraan bij het plan te geven bestemming.

5. Gedeputeerde Staten doen van hun besluit zo spoedig mogelijk, doch in elk geval binnen één maand na de dagtekening daarvan, of, indien het derde lid toepassing heeft gevonden, van dat feit zo spoedig mogelijk, doch in elk geval binnen één maand na de dag waarop Gedeputeerde Staten geacht worden ten aanzien van het plan te hebben beslist, mededeling aan de gemeenteraad, aan hen die bezwaren hebben ingediend, aan de provinciale planologische commissie en aan de inspecteur van de ruimtelijke ordening. Betreft het een plan, dat strekt ter bescherming van een beschermd stads- of dorpsgezicht in de zin van de Monumentenwet, dat lichten Gedeputeerde Staten in elk geval de Monumentenraad in.

6. Het besluit van Gedeputeerde Staten, of zo het derde lid toepassing heeft gevonden de mededeling van Gedeputeerde Staten ligt zo spoedig mogelijk doch in elk geval binnen één maand na verzending van de in het vijfde lid genoemde mededeling met het bestemmingsplan gedurende één maand ter gemeentesecretarie voor een ieder ter inzage. De nederlegging wordt bekend gemaakt op de wijze in artikel 23, tweede lid, aangegeven. De bekendmaking houdt mededeling in van de bevoegdheid tot het instellen van beroep.

Artikel 29

1. Het besluit van Gedeputeerde Staten tot goedkeuring is onherroepelijk ten aanzien van die gedeelten van een bestemmingsplan, waartegen bij hen geen bezwaren zijn ingediend en waarop bij hen ingediende bezwaren niet mede betrekking hebben. Gedeputeerde Staten omschrijven deze gedeelten in dat besluit en geven deze gedeelten op de tot het plan behorende kaart en in de daarbij behorende voorschriften aan.

2. Zij die zich tijdig met bezwaren zowel tot de gemeenteraad als tot Gedeputeerde Staten hebben gewend en zij die zich tijdig op grond van artikel 27, tweede lid, tot Gedeputeerde Staten hebben gewend alsmede de inspecteur van de ruimtelijke ordening kunnen tegen de goedkeuring van

andere gedeelten van het plan dan bedoeld in het eerste lid gedurende de termijn van terinzageligging genoemd in artikel 28, zesde lid, bij Ons beroep instellen.

3. Een beslissing als bedoeld in artikel 28, tweede lid, voorzover deze niet krachtens het eerste lid van dit artikel onherroepelijk is, treedt niet in werking indien gedurende de termijn van terinzageligging, genoemd in artikel 28, zesde lid, bij Ons beroep is ingesteld en zolang op dat beroep nog niet is beslist, tenzij gedurende die termijn met toepassing van artikel 60a van de Wet op de Raad van State op een desbetreffend verzoek beslist wordt de schorsing op te heffen.

4. Een ieder, die bezwaren heeft tegen onthouding van goedkeuring door Gedeputeerde Staten kan gedurende de termijn van terinzageligging, genoemd in artikel 28, zesde lid, bij Ons beroep instellen.

5. In afwijking van het bepaalde in artikel 32c, tweede lid, van de Wet op de Raad van State, zendt het overheidsorgaan aan wie ambtsbericht is gevraagd, dit onder bijvoeging van de zich onder zijn berusting bevindende tot het geschil betrekkelijke stukken – voor zover dit niet in strijd is met enige wettelijke bepaling tot geheimhouding – aan de voorzitter van de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State,

6. Binnen twaalf maanden na afloop van de termijn van terinzageligging genoemd in artikel 28, zesde lid, brengt de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State Ons, onder bijvoeging van de stukken, het advies uit, bedoeld in artikel 56, eerste lid, van de Wet op de Raad van State.

7. Indien toepassing wordt gegeven aan het bepaalde in artikel 57, eerste lid, van de Wet op de Raad van State brengt de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State binnen zes maanden na die toepassing Ons, onder bijvoeging van de stukken, het nader advies uit.

8. Artikel 28, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

9. Onze Minister zendt onverwijld een afschrift van Ons besluit aan Gedeputeerde Staten, aan de gemeenteraad en aan hen, die bij Ons beroep hebben ingesteld.

10. Indien het ingestelde beroep een bestemmingsplan betreft, waarin ingevolge artikel 13, eerste lid, onderdelen zijn aangewezen, ten aanzien waarvan de verwerkelijking van het plan in de naaste toekomst nodig wordt geacht, wordt het beroep vóór andere krachtens deze wet ingestelde beroepen behandeld.

Artikel 30

1. Indien door Gedeputeerde Staten of door Ons geheel of ten dele goedkeuring aan een bestemmingsplan is onthouden, stelt de gemeenteraad binnen een jaar, te rekenen van de dag van verzending van een afschrift van het besluit, een nieuw plan vast, waarbij de beslissing van Gedeputeerde Staten of van Ons in acht genomen wordt.

2. Het gezag, dat omtrent goedkeuring beslist, kan bij die beslissing de in het eerste lid genoemde termijn door een andere vervangen.

3. Op verzoek van burgemeester en wethouders kunnen Gedeputeerde Staten de termijn, bedoeld in het eerste of tweede lid, éénmaal met ten hoogste zes maanden verlengen.

4. Het eerste lid vindt geen toepassing indien bij de beslissing omtrent goedkeuring is bepaald, dat geen nieuw plan behoeft te worden vastgesteld.

Artikel 31

Het bestemmingsplan ligt, nadat de goedkeuring onherroepelijk is geworden, ter gemeentesecretarie voor een ieder ter inzage. De nederlegging wordt bekend gemaakt op de in artikel 23, tweede lid, aangegeven wijze.

Artikel 31a

1. Indien ten behoeve van belangen, uitsluitend of mede behartigd door andere openbare lichamen dan de gemeente, op schriftelijk verzoek van die openbare lichamen dan wel krachtens wettelijk voorschrift bepalingen in een bestemmingsplan zijn opgenomen, die hogere kosten voor de gemeente ten gevolge kunnen hebben, en Gedeputeerde Staten daaraan goedkeuring hebben verleend, kan de gemeenteraad Ons gedurende de termijn van terinzageligging genoemd in artikel 28, zesde lid, verzoeken aan die openbare lichamen de verplichting op te leggen de hogere kosten, welke redelijkerwijs niet of niet geheel ten laste van de gemeente behoren te blijven en waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd en evenmin krachtens wettelijk voorschrift is uitgesloten, geheel of gedeeltelijk aan de gemeente te vergoeden.

2. Indien Gedeputeerde Staten goedkeuring hebben onthouden aan één of meer bepalingen van het bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid, en deswege beroep wordt ingesteld, kan de gemeenteraad Ons verzoeken aan de desbetreffende openbare lichamen de verplichting als bedoeld in het eerste lid op te leggen, indien Wij alsnog goedkeuring verlenen aan de desbetreffende bepalingen van het bestemmingsplan.

3. De gemeenteraad dient een verzoek als bedoeld in het tweede lid in, indien hij zelf beroep instelt, tegelijk met dit beroep of in andere gevallen binnen één maand na afloop van de termijn van tervisieligging, bedoeld in artikel 28, zesde lid.

4. Wij kunnen de in het eerste lid bedoelde verplichting in beginsel slechts opleggen, indien in de bij het bestemmingsplan behorende toelichting uitdrukkelijk is vermeld dat over de verdeling van de hogere kosten als bedoeld in het eerste lid tussen de gemeente en de desbetreffende openbare lichamen geen overeenstemming kon worden bereikt, tenzij de hogere kosten op het tijdstip van vaststelling van het plan in redelijkheid niet waren te voorzien.

5. Alvorens te beslissen horen Wij de Raad van State, Afdeling voor de geschillen van bestuur.

Artikel 31b

1. Indien de bepalingen van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 31a, eerste lid, onherroepelijk zijn geworden, kan de gemeenteraad Ons verzoeken aan andere openbare lichamen dan de gemeente de verplichting op te leggen de hogere kosten bedoeld in artikel 31a, eerste lid, geheel of gedeeltelijk aan de gemeente te vergoeden.

2. Wij kunnen de verplichting bedoeld in het eerste lid alleen opleggen indien de hogere kosten op het tijdstip van de vaststelling van het bestemmingsplan onderscheidenlijk op het tijdstip bedoeld in artikel 31a, eerste lid, of derde lid, in redelijkheid niet waren te voorzien.

3. Artikel 31a, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 31c

1. Indien ten behoeve van belangen, uitsluitend of mede behartigd door andere openbare lichamen dan de gemeente op schriftelijk verzoek van die openbare lichamen onherroepelijk vrijstelling is verleend, als bedoeld in de artikelen 17, 18, 18a en 19 of onherroepelijk is beslist de verlening van een bouw- of aanlegvergunning ingevolge artikel 50, tweede lid, van de Woningwet, dan wel ingevolge artikel 46, tweede lid, aan te houden, kunnen burgemeester en wethouders Ons gedurende een maand na het onherroepelijk worden van de vrijstelling dan wel van de beslissing ten aanzien van de aanhouding een verzoek doen, als bedoeld in artikel 31a. Burgemeester en wethouders kunnen vorenbedoeld verzoek ook tot Ons richten, wanneer zij, daartoe uitgenodigd door Onze Minister of door

Gedeputeerde Staten ingevolge artikel 38, eerste of vierde lid, een bouw- of aanlegvergunning hebben verleend.

2. Burgemeester en wethouders vermelden in hun verzoek uitdrukkelijk waarom over de verdeling van de hogere kosten tussen de gemeente en de desbetreffende openbare lichamen geen overeenstemming kon worden bereikt.

Artikel 32 (Vervallen)

AFDELING 4

Herziening, intrekking en nadere voorschriften

Artikel 33

Een structuurplan en een bestemmingsplan worden, behoudens door Gedeputeerde Staten voor ten hoogste tien jaren verleende vrijstelling en onverminderd het bepaalde bij artikel 37, eerste, vierde en achtste lid, ten minste eenmaal in de tien jaren herzien.

Artikel 34

1. Ten aanzien van de herziening van een structuurplan zijn de artikelen 6a, 8 en 9 van overeenkomstige toepassing.

2. Ten aanzien van de herziening van een bestemmingsplan zijn de artikelen 6a, 21–31 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 35

De gemeenteraad kan besluiten een bestemmingsplan geheel of gedeeltelijk in te trekken. De artikelen 23–29 zijn van overeenkomstige toepassing. Intrekking van een bestemmingsplan voor een gebied, dat niet tot een bebouwde kom behoort, is behoudens ingeval ontheffing is verleend ingevolge het bepaalde in artikel 10, derde lid, slechts mogelijk, indien voor dat gebied een ontwerp voor een nieuw bestemmingsplan ter inzage is gelegd dan wel een nieuw bestemmingsplan is vastgesteld.

Artikel 36

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften omtrent de voorbereiding, de vormgeving en de inrichting van structuurplannen en bestemmingsplannen gegeven.

HOOFDSTUK V

Voorschriften van hoger gezag inzake gemeentelijke planologische maatregelen

Artikel 37

1. Onze Minister kan na overleg met Gedeputeerde Staten en de gemeenteraad, de Rijksplanologische Commissie gehoord, voor zover een juiste uitvoering van het Regeringsbeleid de totstandkoming of herziening van planologische maatregelen vordert, de gemeenteraad verplichten, binnen een door hem te bepalen termijn een bestemmingsplan vast te stellen of te herzien.

2. Bij toepassing van het eerste lid kan Onze Minister na overleg met Gedeputeerde Staten en de gemeenteraad, de Rijksplanologische Commissie gehoord, voorzover bovengemeentelijke belangen dat vorderen, aanwijzingen geven omtrent de inhoud van een bestemmingsplan. Hij gaat hiertoe niet eerder over dan een maand nadat hij de Tweede Kamer der Staten-Generaal van zijn voornemen tot het geven van bedoelde aanwijzingen in kennis heeft gesteld. Het voornemen gaat vergezeld van de door Gedeputeerde Staten en de gemeenteraad gemaakte opmerkingen. Indien en voorzover bedoelde aanwijzingen niet gebaseerd zijn op een plan als bedoeld in artikel 2a, negende lid, geeft Onze Minister geen uitvoering aan zijn voornemen, dan na uitdrukkelijke instemming daarmee door de Tweede Kamer. Met het voornemen wordt geacht te zijn ingestemd, indien de Tweede Kamer binnen een maand na de inkennisstelling van het voornemen geen besluit heeft genomen omtrent de behandeling daarvan.

3. Van zijn besluit, bedoeld in het eerste lid en van aanwijzingen, als bedoeld in het tweede lid, zendt Onze Minister behalve aan het gemeentebestuur afschrift aan de Rijksplanologische Commissie, aan Gedeputeerde Staten en aan de inspecteur van de ruimtelijke ordening. Van de dag der verzending van de afschriften af liggen aanwijzingen, als bedoeld in het tweede lid, op door Onze Minister te bepalen plaatsen ter inzage. De nederlegging wordt tevoren door de zorg van Onze Minister in de Nederlandse Staatscourant en daarvoor in aanmerking komende dag- of nieuwsbladen bekendgemaakt.

4. Gedeputeerde Staten kunnen na overleg met de gemeenteraad, de provinciale planologische commissie gehoord, de gemeenteraad verplichten binnen een door hen te bepalen termijn een bestemmingsplan vast te stellen of te herzien.

5. Bij toepassing van het vierde lid kunnen Gedeputeerde Staten na overleg met de gemeenteraad, de provinciale planologische commissie gehoord, voorzover bovengemeentelijke belangen dat vorderen, aanwijzingen geven omtrent de inhoud van een bestemmingsplan. Deze aanwijzingen moeten hun grondslag vinden in of redelijkerwijs voortvloeien uit een streekplan of het provinciaal ruimtelijk beleid, voorzover dit is neergelegd in een besluit van Provinciale Staten, de provinciale planologische commissie gehoord.

6. Gedeputeerde Staten zenden een afschrift van hun besluit, bedoeld in het vierde lid en van aanwijzingen, als bedoeld in het vijfde lid, behalve aan het gemeentebestuur, aan de provinciale planologische commissie en aan de inspecteur van de ruimtelijke ordening. Van de dag der verzending van de afschriften af liggen aanwijzingen, als bedoeld in het vijfde lid, ter provinciale griffie en bij de desbetreffende gemeentesecretarie ter inzage. De nederlegging wordt tevoren door de zorg van Gedeputeerde Staten in de Nederlandse Staatscourant en daarvoor in aanmerking komende dag- of nieuwsbladen, die in de provincie verspreid worden, bekendgemaakt.

7. De gemeenteraden zijn verplicht bij de herziening van de in hun gemeente geldende bestemmingsplannen deze plannen in overeenstemming te brengen met aanwijzingen als bedoeld in het tweede of vijfde lid. Voorzover die aanwijzingen betrekking hebben op een gebied, waarvoor geen bestemmingsplan geldt, bestaat een overeenkomstige verplichting, zodra de gemeenteraden tot vaststelling van bestemmingsplannen overgaan.

8. De gemeenteraden zijn verplicht, binnen een jaar, te rekenen van de dag van inschrijving van een beschermd stads- of dorpsgezicht krachtens artikel 21 van de Monumentenwet in het voor hun gemeente geldende register, ter bescherming van dat stads- of dorpsgezicht een bestemmingsplan vast te stellen of te herzien. Gedeputeerde Staten kunnen deze termijn eenmaal met ten hoogste één jaar verlengen. Van hun daartoe strekkende besluit zenden zij behalve aan het gemeentebestuur afschrift aan de Monumentenraad, aan de provinciale planologische commissie en aan de inspecteur van de ruimtelijke ordening.

Artikel 38

1. Indien het bepaalde in artikel 37, tweede lid, toepassing heeft gevonden, kan Onze Minister tevens burgemeester en wethouders uitnodigen om, met afwijking voorzover nodig van het bepaalde in de artikelen 48 en 50 van de Woningwet of de artikelen 44 en 46 van deze wet en vooruitlopende op de totstandkoming van het nieuwe bestemmingsplan, vergunning te verlenen voor de uitvoering van werken of werkzaamheden, waarvan de uitvoering in het kader van de gegeven aanwijzingen noodzakelijk is. Artikel 37, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

2. Onze Minister gaat daartoe – tenzij het hemzelf in de eerste plaats aangaat – niet over dan op verzoek van een of meer van Onze Ministers. Hij hoort tevoren Gedeputeerde Staten en de Rijksplanologische Commissie. Indien Gedeputeerde Staten echter binnen een maand na de terpostbezorging van het daartoe strekkend verzoek niet van advies hebben gediend, kan Onze Minister beslissen zonder dit advies te hebben ontvangen.

3. Indien niet binnen vier maanden nadat de uitnodiging is verzonden, daaraan gevolg is gegeven, verleent Onze Minister de vergunning.

4. Indien het bepaalde in artikel 37, vijfde lid, toepassing heeft gevonden, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in het eerste lid in plaats van Onze Minister wordt gelezen Gedeputeerde Staten, de provinciale planologische commissie gehoord, en in het derde lid in plaats van Onze Minister wordt gelezen Gedeputeerde Staten. Artikel 37, zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.

5. In afwijking van het derde lid behoeft aan de uitnodiging geen gevolg te worden gegeven, indien tegen aanwijzingen, als bedoeld in artikel 37, tweede of vijfde lid, beroep is ingesteld en zolang hierop nog niet is beslist. Wordt het beroep ongegrond verklaard, dan wordt de in het derde lid bedoelde termijn vervangen door een maand na de beslissing op het beroep.

Artikel 39

1. Besluiten, als bedoeld in artikel 37, eerste lid, aanwijzingen als bedoeld in artikel 37, tweede lid, en uitnodigingen als bedoeld in artikel 38, eerste lid, worden aangemerkt als beschikkingen in de zin van artikel 2, eerste lid, van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen.

2. Tegen een besluit, als bedoeld in artikel 37, vierde lid, kunnen de gemeenteraad en de inspecteur van de ruimtelijke ordening binnen een maand na de verzending van de afschriften bedoeld in het zesde lid van dat artikel, bij Ons beroep instellen.

3. Tegen aanwijzingen als bedoeld in artikel 37, vijfde lid, kan een ieder binnen een maand na de terinzagelegging, bedoeld in het zesde lid van dat artikel, bij Ons beroep instellen.

4. Ingeval van gehele of gedeeltelijke gegrondverklaring van het in het tweede of derde lid bedoelde beroep kunnen Wij bepalen, dat Gedeputeerde Staten met inachtneming van Ons besluit een nieuw besluit moeten nemen of nieuwe aanwijzingen moeten geven.

5. Tegen een uitnodiging, als bedoeld in artikel 38, vierde lid, kan een ieder binnen een maand na de terinzagelegging als bedoeld in dat vierde lid, bij Ons beroep instellen.

Artikel 40

1. Indien de gemeenteraad niet voldoet aan een verplichting, als bedoeld in een der artikelen 30 en 37, gaan Gedeputeerde Staten op kosten van de gemeente tot de vaststelling of herziening van het bestemmingsplan over. Zolang de bekendmaking van de terinzagelegging van het ontwerp van het plan nog niet heeft plaatsgevonden blijft de gemeenteraad tot de vaststelling of herziening bevoegd.

2. In het geval, bedoeld in het vorige lid, vinden de artikelen 6a, 21-27, 28, eerste, vierde en vijfde lid, en 30-31b overeenkomstige toepassing met dien verstande dat:

- a. Gedeputeerde Staten in de plaats treden van de gemeenteraad, van burgemeester en wethouders en van de burgemeester;
- b. Gedeputeerde Staten, alvorens te besluiten, de provinciale planologische commissie alsmede, voorzover het plan strekt tot bescherming van een beschermd stads- of dorpsgezicht in de zin van de Monumentenwet, de Monumentenraad horen;
- c. Wij in de plaats treden van Gedeputeerde Staten.

3. Indien tegen het bestemmingsplan bezwaren zijn ingediend, horen Wij alvorens te beslissen de Raad van State, Afdeling voor de geschillen van bestuur.

4. Een planologische maatregel, overeenkomstig dit artikel tot stand gekomen, wordt geacht door de gemeenteraad onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten te zijn vastgesteld.

Artikel 41

1. Indien Gedeputeerde Staten niet binnen zes maanden na het ontstaan van een verplichting, als bedoeld in artikel 40, eerste lid, voorzover verband houdende met artikel 37, tweede lid, overgaan tot de vaststelling of herziening van het bestemmingsplan, gaat Onze Minister op kosten van de gemeente hiertoe over. Zolang de bekendmaking van de terinzagelegging van het ontwerp van het plan nog niet heeft plaatsgevonden blijft de gemeenteraad, respectievelijk blijven Gedeputeerde Staten, tot de vaststelling of herziening bevoegd.

2. In het geval bedoeld in het eerste lid vinden de artikelen 6a, 21-26, eerste lid, eerste tot en met derde volzin, 26, tweede lid, 31a en 31b overeenkomstige toepassing met dien verstande dat:

- a. Onze Minister in de plaats treedt van de gemeenteraad, van burgemeester en wethouders en van de burgemeester;
- b. Onze Minister, alvorens te besluiten de Rijksplanologische Commissie hoort.

3. Een planologische maatregel overeenkomstig dit artikel tot stand gekomen wordt geacht door de gemeenteraad onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten te zijn vastgesteld.

4. Zij die zich tijdig met bezwaren tot Onze Minister hebben gewend kunnen gedurende de in artikel 26 genoemde termijn van terinzagelegging bij Ons beroep instellen. Alvorens te beslissen horen Wij de Raad van State, Afdeling voor de geschillen van bestuur.

HOOFDSTUK VI

Exploitatieverordeningen

Artikel 42

1. De gemeenteraad stelt een verordening vast waarin de voorwaarden worden vastgelegd, waaronder de gemeente medewerking zal verlenen aan de exploitatie van gronden, die in de naaste toekomst voor bebouwing in aanmerking komen (exploitatieverordening).

2. Een exploitatieverordening bevat onder meer voorschriften omtrent:

- a. de gevallen, waarin en de wijze waarop het treffen van voorzieningen voor doeleinden van openbaar nut afhankelijk wordt gesteld van de afstand van grond aan de gemeente;
- b. het aandeel van de kosten van voorzieningen van openbaar nut, dat ten laste wordt gebracht van de gronden, die door deze voorzieningen worden gebaat en de wijze, waarop deze kosten over de genoemde gronden worden omgeslagen.

3. Gedeputeerde Staten kunnen van de verplichting tot het vaststellen van een exploitatieverordening op verzoek vrijstelling verlenen.

Artikel 43

1. De exploitatieverordening is onderworpen aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

2. Alvorens te beslissen horen Gedeputeerde Staten de inspecteur van de volkshuisvesting.

3. De artikelen 230-232 en 235-237 van de gemeentewet vinden daarbij overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK VII

Aanlegvergunningen

Artikel 44

1. De aanlegvergunning mag alleen en moet worden geweigerd, indien:

- a. het werk of de werkzaamheid in strijd zou zijn met een bestemmingsplan of de krachtens zodanig plan gestelde eisen;

- b. voor het werk of de werkzaamheid een vergunning ingevolge de Monumentenwet of een provinciale of gemeentelijke monumentenverordening is vereist en deze niet is verleend.

2. Een besluit tot het verlenen van een voorwaardelijke vergunning, tot weigering der vergunning of tot aanhouding der beslissing is met redenen omkleed. Aan een vergunning mogen slechts voorwaarden worden verbonden ter bescherming van de belangen ten behoeve waarvan de bepalingen strekken krachtens welke de vergunning wordt verleend en waaraan het werk of de werkzaamheid, waarop de aanvraag betrekking heeft, moet voldoen.

3. Burgemeester en wethouders zenden een afschrift van hun besluit aan de aanvrager van de vergunning en aan de inspecteur van de ruimtelijke ordening. Indien de vergunning betrekking heeft op een werk of een werkzaamheid in een gebied, dat behoort tot een beschermd stads- of dorpsgezicht in de zin van de Monumentenwet, zenden burgemeester en wethouders tevens een afschrift van hun besluit aan de Monumentenraad.

4. De vergunning blijft buiten werking gedurende een maand na de dag waarop zij is verleend.

Artikel 45

1. Indien het werk of de werkzaamheid slechts toelaatbaar is ingevolge een voorlopige bestemming of een voorlopige gebruiksregel, stellen burgemeester en wethouders overeenkomstig hetgeen bij het bestemmingsplan omtrent de duur van de bestemming is bepaald, in de vergunning een termijn na het verstrijken waarvan het werk of de werkzaamheid moet worden verwijderd of beëindigd of op andere wijze met het bestemmingsplan in overeenstemming moet worden gebracht. De termijn kan worden verlengd, indien en voor zover de duur van de voorlopige bestemming is verlengd.

2. Indien de termijn is verstreken is de rechthebbende verplicht binnen drie maanden na aanzegging van burgemeester en wethouders te zijner keuze het werk of de werkzaamheden te verwijderen of te beëindigen of in overeenstemming te brengen met het bestemmingsplan.

Artikel 46

1. Burgemeester en wethouders beslissen omtrent een aanvraag om aanlegvergunning binnen één maand na de dag, waarop de aanvraag ontvangen is.

2. In afwijking van het eerste lid houden burgemeester en wethouders de beslissing aan, indien er geen grond is om de vergunning te weigeren en voor het gebied, waarin het werk of de werkzaamheid zal worden uitgevoerd, voordat de aanvraag is ingekomen een voorbereidingsbesluit in werking is getreden, een ontwerp-bestemmingsplan of het ontwerp voor een herziening daarvan ter inzage is gelegd, dan wel een bestemmingsplan of een herziening daarvan is vastgesteld, dan wel een bestemmingsplan of een herziening daarvan na vaststelling ter inzage is gelegd.

3. De aanhouding duurt totdat het voorbereidingsbesluit overeenkomstig artikel 21 is vervallen, de termijn, genoemd in artikel 25 is overschreden, de termijn voor de terinzageligging, genoemd in artikel 26, eerste lid, is overschreden, dan wel omtrent goedkeuring van het bestemmingsplan of van de herziening daarvan onherroepelijk is beslist.

4. De beslissing omtrent de goedkeuring wordt geacht nog niet onherroepelijk te zijn in zover nog niet is voldaan aan een verplichting als bedoeld in artikel 30 of omtrent goedkeuring van een ingevolge de artikelen 30, 40 of 41 vastgesteld plan nog niet onherroepelijk is beslist. De aanhouding eindigt echter indien binnen één jaar na het verlopen van de termijn, bedoeld in artikel 30, geen ontwerp voor een bestemmingsplan of voor een herziening daarvan ter inzage is gelegd. De aanhouding eindigt eveneens indien zij betrekking heeft op een onderdeel van het bestemmingsplan ten aanzien waarvan met toepassing van artikel 60a van de Wet op de Raad van State de schorsing van het besluit van Gedeputeerde Staten als bedoeld in artikel 29, derde lid, is opgeheven.

5. In afwijking van het eerste lid houden burgemeester en wethouders de beslissing omtrent een aanvraag om vergunning eveneens aan indien er geen grond is om de vergunning te weigeren en de aanvraag van de vergunning een werk of werkzaamheid betreft in een gebied, behorend tot een beschermd stads- of dorpsgezicht in de zin van de Monumentenwet, waarvoor nog geen ter bescherming daarvan strekkend bestemmingsplan geldt.

6. De aanhouding, bedoeld in het vijfde lid, duurt totdat omtrent goedkeuring van een ter voldoening aan artikel 37, achtste lid, vast te stellen of te herzien bestemmingsplan onherroepelijk is beslist.

7. Burgemeester en wethouders doen van de aanhouding mededeling aan degene, die de vergunning heeft aangevraagd, alsmede, in het geval, bedoeld in het vijfde lid, aan Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

8. In afwijking van het tweede lid kunnen burgemeester en wethouders de vergunning verlenen, indien het werk of de werkzaamheid niet strijdt met het in voorbereiding zijnde plan of met de in voorbereiding zijnde herziening en vooraf van Gedeputeerde Staten de verklaring is ontvangen, dat zij tegen het verlenen der vergunning geen bezwaar hebben.

9. Gedeputeerde Staten beslissen omtrent de verklaring van geen bezwaar binnen twee maanden na ontvangst van de desbetreffende aanvraag. Alvorens de verklaring te geven horen zij de inspecteur van de ruimtelijke ordening. Hun beslissing delen zij onverwijld aan de inspecteur mede. De verklaring wordt geacht te zijn geweigerd indien Gedeputeerde Staten binnen de gestelde termijn geen beslissing aan burgemeester en wethouders hebben toegezonden. De beslissing tot verlening van de verklaring van geen bezwaar wordt geacht voor de mogelijkheid van voorziening ingevolge de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen (Stb. 1975, 284) deel uit te maken van de beschikking waarop zij betrekking heeft.

10. In het geval, bedoeld in het vijfde lid, kan Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, indien hij van oordeel is, dat het verlenen van de vergunning zal leiden tot een ongewenste wijziging van het beschermde stads- of dorpsgezicht, binnen twee maanden na de dag, waarop het afschrift van het besluit tot aanhouding der beslissing verzonden is, voorziening vragen bij Onze Minister. Hij doet daarvan mededeling aan

burgemeester en wethouders. Onze Minister kan binnen drie maanden na de dag, waarop het verzoek om voorziening is ontvangen, verklaren of tegen het verlenen van de vergunning al dan niet bezwaar bestaat. Hij zendt een afschrift van zijn besluit aan burgemeester en wethouders en aan Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

11. In afwijking van het vijfde lid wordt de vergunning verleend indien:
  - a. Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur heeft verklaard, dat tegen het verlenen van de vergunning geen bezwaar bestaat;
  - b. de in het vorige lid bedoelde termijn van twee maanden is verstreken zonder dat een mededeling van Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur is ontvangen;
  - c. een mededeling, als bedoeld in het vorige lid, tweede volzin, is ontvangen en hetzij Onze Minister heeft verklaard, dat tegen het verlenen van de vergunning geen bezwaar bestaat, hetzij de in het vorige lid bedoelde termijn van drie maanden is verstreken zonder dat een verklaring is gegeven.

Artikel 47

1. Tegen een besluit tot het verlenen van een voorwaardelijke vergunning, tot weigering der vergunning of tot aanhouding der beslissing, als bedoeld in artikel 46, tweede lid, kan de aanvrager van de vergunning binnen één maand na de dag waarop het afschrift van het besluit verzonden is, bij de gemeenteraad voorziening vragen.

2. Indien burgemeester en wethouders niet binnen de in artikel 46, eerste lid, gestelde termijn beslist hebben, kan de aanvrager van de vergunning bij de gemeenteraad voorziening vragen.

3. Binnen één maand nadat het verzoek is ontvangen wordt omtrent de voorziening beslist. De beslissing kan éénmaal voor ten hoogste één maand worden verdaagd. Burgemeester en wethouders zenden een afschrift van het besluit tot verdaging aan degene, die voorziening heeft gevraagd.

4. De beslissing wordt met redenen omkleed. Burgemeester en wethouders zenden een afschrift van het besluit van de gemeenteraad aan degene, die voorziening heeft gevraagd.

5. Indien het besluit van de gemeenteraad strekt tot het verlenen van de vergunning geldt dit afschrift als een door burgemeester en wethouders verleende vergunning.

Artikel 48

1. Burgemeester en wethouders kunnen een aanlegvergunning intrekken:

- a. indien blijkt dat de vergunning ten gevolge van een onjuiste of onvolledige opgave is verleend;

- b. indien binnen een in de vergunning te bepalen termijn na de dagtekening van de vergunning geen begin met de werkzaamheden is gemaakt;

- c. indien de werkzaamheden langer dan een in de vergunning te bepalen termijn zijn gestaakt.

2. Artikel 47, eerste, derde en vierde lid, vindt overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK VIII

Schadevergoeding

Artikel 49

1. Indien en voorzover blijkt, dat een belanghebbende ten gevolge van:
  - a. de bepalingen van een bestemmingsplan,
  - b. de beslissing omtrent vrijstelling, als bedoeld in de artikelen 17, 18, 18a of 19,

- c. de aanhouding van de beslissing omtrent de verlening van een bouw- of aanlegvergunning ingevolge artikel 50, tweede lid, van de Woningwet, dan wel ingevolge artikel 46, tweede lid,
  - d. aanwijzingen, als bedoeld in artikel 37, tweede of vijfde lid,
  - e. de uitnodiging, als bedoeld in artikel 38, eerste of vierde lid,
  - f. de beslissing inhoudende een vrijstelling, als bedoeld in artikel 65,
  - g. Ons besluit als bedoeld in artikel 66, tweede lid,
- schade lijdt of zal lijden, welke redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en waarvan de vergoeding niet of niet voldoende door aankoop, onteigening of anderszins is verzekerd kent de gemeenteraad hem op zijn verzoek een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding toe. Ingeval van schade ten gevolge van de aanhouding als bedoeld onder c kan het verzoek om schadevergoeding eerst worden ingediend na de in artikel 26 genoemde terinzagelegging.
2. Tegen een besluit tot weigering of tot toekenning van een schadevergoeding als bedoeld in het vorige lid staat bij Ons beroep open binnen één maand na de dag waarop het afschrift van het besluit verzonden is.
  3. Het beroepschrift bevat de gronden, waarop het beroep rust.

Artikel 50 (Vervallen)

HOOFDSTUK IX

Planologische organen

Artikel 51

1. Ten behoeve van overleg over zaken betreffende de ruimtelijke ordening is er een Rijksplanologische Commissie. De commissie heeft voorts tot taak Onze Minister en desgevraagd Onze andere Ministers van advies te dienen over zaken betreffende de ruimtelijke ordening.
2. De voorzitter van de commissie wordt door Ons benoemd. Onze bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen Ministers benoemen de leden der commissie. Elke Minister kan zoveel leden benoemen als bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald. Het hoofd van de Rijksplanologische Dienst is ambtshalve lid van de commissie.
3. Het secretariaat van de commissie berust bij de Rijksplanologische Dienst.
4. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur subcommissies instellen en bepalen, in welke gevallen het advies dier subcommissies in de plaats treedt van dat der Rijksplanologische Commissie.
5. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur nadere voorschriften geven omtrent de taak en de werkwijze van de commissie.

Artikel 52

1. Er is een Rijksplanologische Dienst, die onder meer tot taak heeft op bij algemene maatregel van bestuur nader aan te geven wijze:
  - a. Onze Minister bij te staan in zijn bij artikel 2 omschreven taak;
  - b. onderzoeken te verrichten en adviezen te verstrekken ten behoeve van de ruimtelijke ordening;
  - c. werkzaam te zijn ten behoeve van het algemene toezicht op de naleving van deze wet en van de krachtens deze wet uitgevaardigde voorschriften.
2. Tot de dienst behoren inspecteurs van de ruimtelijke ordening.
3. De inrichting van de dienst wordt nader door Ons bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld.

4. Burgemeester en wethouders zijn verplicht aan de inspecteur binnen wiens ambtsgebied hun gemeente ligt, alle door hem verlangde inlichtingen te verstrekken over de uitvoering van deze wet en van verordeningen betreffende de ruimtelijke ordening.

Artikel 53

1. Ten behoeve van het overleg over zaken betreffende de ruimtelijke ordening is er in elk provincie een provinciale planologische commissie. Deze commissie dient voorts het provinciaal bestuur van advies over de uitvoering van de taak, die bij of krachtens deze wet aan dat bestuur is opgedragen.

2. De voorzitter, de leden en de secretaris der commissie worden door Gedeputeerde Staten benoemd. De inspecteur van de ruimtelijke ordening, binnen wiens ambtsgebied de provincie ligt, is ambtshalve lid van de commissie.

3. Wij geven bij algemene maatregel van bestuur voorschriften omtrent de samenstelling der commissies.

4. Gedeputeerde Staten kunnen nadere voorschriften geven omtrent de taak en werkwijze der commissie. Zij kunnen bepalen, dat bepaalde bevoegdheden van de provinciale planologische commissie worden uitgeoefend door subcommissies.

Artikel 54

Er is een Raad van Advies voor de Ruimtelijke Ordening, die de Regering op verzoek dan wel uit eigen beweging advies geeft over zaken betreffende de ruimtelijke ordening.

Artikel 55

1. In de Raad van Advies voor de Ruimtelijke ordening hebben zitting:
  - a. vertegenwoordigers van door Ons aan te wijzen organisaties;
  - b. deskundigen op bestuurlijk en technisch gebied inzake de ruimtelijke ordening;
  - c. deskundigen inzake het provinciaal en het gemeentelijk bestuur.
2. Het hoofd van de Rijksplanologische Dienst of zijn plaatsvervanger alsmede vertegenwoordigers van Onze bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen Ministers wonen de vergaderingen van de Raad bij.

Artikel 56

De voorzitter, de leden, de plaatsvervangende leden en de secretaris van de Raad worden door Ons benoemd, geschorst en ontslagen.

Artikel 57

Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur nadere voorschriften geven omtrent de samenstelling, benoeming, taak en werkwijze van de Raad en de gevallen waarin de Raad moet worden gehoord.

HOOFDSTUK X

Dwang- en strafbepalingen

Artikel 58

De kosten bij de toepassing van politiedwang gemaakt tot uitvoering van de bij of krachtens deze wet uitgevaardigde voorschriften, zijn bevoorrecht

op het onroerend goed, ten aanzien waarvan zij zijn besteed, en worden na de kosten, bedoeld in artikel 1185, 4°, van het Burgerlijk Wetboek, uit de opbrengst van het goed gekweten.

Artikel 59

Overtreding van voorschriften, die deel uitmaken van een bestemmingsplan voorzover die overtreding uitdrukkelijk als strafbaar feit is aangeduid, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie.

Artikel 60

Overtreding van artikel 45, tweede lid, dan wel van voorschriften gegeven ingevolge artikel 21, derde lid, artikel 28, vierde lid, of artikel 29, achtste lid, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie.

Artikel 61

De in de artikelen 59 en 60 bedoelde strafbare feiten worden beschouwd als overtredingen.

Artikel 62 (Vervallen)

Artikel 63

Met de opsporing van de strafbare feiten bedoeld in de artikelen 59 en 60 zijn, behalve de in artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering aangegeven personen, belast:

- a. de inspecteurs van de ruimtelijke ordening;
- b. de door Onze Commissaris in de provincie aan te wijzen ambtenaren;
- c. de door de burgemeester aan te wijzen ambtenaren.

Artikel 64

1. De opsporingsambtenaren, in artikel 63 genoemd, hebben te allen tijde toegang tot alle plaatsen, waar, volgens redelijk vermoeden, een strafbaar feit, als bedoeld in de artikelen 59 en 60 wordt of is gepleegd.

2. De opsporingsambtenaren kunnen zich de toegang, indien deze niet verleend wordt, met behulp van de sterke arm verschaffen.

3. De artikelen 120-123 van het Wetboek van Strafvordering vinden overeenkomstige toepassing.

4. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur voorschrijven, dat ten aanzien van bepaalde plaatsen of plaatsen, die tot bepaalde doeleinden dienen, de in het eerste lid bedoelde bevoegdheid slechts wordt uitgeoefend door bepaalde der in artikel 63 genoemde personen.

HOOFDSTUK XI

Slotbepalingen

Artikel 65

1. Onze Minister kan ten aanzien van werken of werkzaamheden, waarvan het algemeen belang vordert, dat zij met spoed worden uitgevoerd, op verzoek vrijstelling verlenen van voorschriften die deel uitmaken van een bestemmingsplan, van het bepaalde bij artikel 46, tweede en vijfde lid, van deze wet en van het bepaalde bij artikel 50, tweede en vijfde lid, van de Woningwet.

2. Alvorens te beslissen hoort Onze Minister de gemeenteraad en Gedeputeerde Staten, alsmede de Rijksplanologische Commissie. In geval van vrijstelling van het bepaalde in artikel 46, vijfde lid van deze wet, of in artikel 50, vijfde lid, van de Woningwet, hoort Onze Minister tevens Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

3. Indien de gemeenteraad of Gedeputeerde Staten, dan wel in het geval, bedoeld in de tweede volzin van het vorige lid, Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur binnen een maand na de terpostbezorging van het daartoe strekkend verzoek niet van advies hebben gediend, kan Onze Minister beslissen zonder dit advies te hebben ontvangen.

4. Indien burgemeester en wethouders niet binnen twee maanden, nadat hun een afschrift van een besluit, waarbij toepassing is gegeven aan het eerste lid, is toegezonden, de voor de uitvoering van de werken of werkzaamheden vereiste vergunning hebben verleend, verleent Onze Minister deze vergunning met afwijking voor zover nodig van het bepaalde in artikel 48 van de Woningwet of artikel 44 van deze wet.

Artikel 66

1. Deze wet is niet van toepassing op waterstaatswerken, waarvan de onmiddellijke uitvoering door het bevoegde waterstaatsgezag nodig wordt geoordeeld om dringend en dreigend gevaar tegen te gaan of vermeerdering van geleden schade te voorkomen.

2. Op de gezamenlijke voordracht van Onze Minister en van Onze Minister, wie het mede aangaat, kunnen Wij bepalen, dat deze wet niet van toepassing is op een in Ons besluit aan te wijzen werk of werkzaamheid ten behoeve van de landsverdediging. Alvorens Ons een voordracht te doen horen Onze Ministers de Rijksplanologische Commissie.

Artikel 67

Wij kunnen krachtens deze wet genomen besluiten van Gedeputeerde Staten, als bedoeld in artikel 166 van de Provinciewet, die in strijd zijn met de wet of met het algemeen belang, schorsen of vernietigen.

Artikel 68 (Vervallen)

Artikel 69

1. De hierna bedoelde personen hebben in de hierna genoemde gebieden van zonsopgang tot zonsondergang vrije toegang tot alle terreinen, waar hun aanwezigheid gewenst is in verband met de uitvoering van deze wet:

1°. in het gehele Rijk:

de voorzitter en de leden van de Rijksplanologische Commissie en de door Onze Minister aan te wijzen rijksambtenaren;

2°. in een provincie:

Onze Commissaris in de provincie en de door hem aan te wijzen personen;

3°. in een gemeente:

de burgemeester en de door hem aan te wijzen personen.

2. Ten aanzien van het uitoefenen van de in het eerste lid bedoelde bevoegdheid vindt het bepaalde in artikel 64, vierde lid, overeenkomstige toepassing.

3. De in het eerste lid bedoelde personen kunnen zich de toegang, indien deze niet wordt verleend, met behulp van de sterke arm verschaffen.

Artikel 70

Alle stukken, opgemaakt ter verkrijging van de beschikking door de gemeente over onroerende zaken ten einde uitvoering te kunnen geven aan een bestaand of toekomstig bestemmingsplan, zijn vrij van kosten van legalisatie en van griffiekosten.

Artikel 71

De kosten, voor de gemeente voortvloeiende uit de medewerking aan de uitvoering van deze wet, zijn uitgaven als bedoeld in artikel 240 onder x van de gemeentewet. Artikel 240a van die wet vindt toepassing.

Artikel 72

De bevoegdheid aan de Provinciale Staten overeenkomstig artikel 90 der Provinciewet en aan de gemeenteraad overeenkomstig artikel 168 der gemeentewet toekomende blijft ten aanzien van het onderwerp, waarin deze wet voorziet, gehandhaafd voor zover de door deze colleges te maken verordeningen niet met deze wet in strijd zijn.

Artikel 73

1. Deze wet kan worden aangehaald als Wet op de Ruimtelijke Ordening.
2. Zij treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.